ANUL III.—No. 862 —EDIȚIA A TREIA— MERCURI 28 MAIU 1897

LUMEA NOUĂ

ABONAMENTE

UN NUMĂR 5 BANI

ORGAN ZILNIC AL SOCIAL-DEMOCRAȚIEI ROMÎNE

ANUNȚIURI

REDACȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

SUB DIRECȚIA CONSILIULUI GENERAL AL PARTIDULUI

ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. STRADA DOAMNEI, No. 7. CASA APPEL

CATERESIREA JUNIMIȘTILOR

FRANȚA TRADATA DE BANCA.—RUSIA CONTRA GRECIEI

Dezmembrarea partidului conservator

Despre partea conservatorilor, guvernul poate fi liniștit pentru o bucată de vreme, destul de respectabilă.

Sfîșierea — această pornire fatală budgetivorelor, ca și diverselor specii din menagerii, la ora hranei — a cuprins întreaga familie conservatoare.

Și cum la noi, guvernele vin la putere cînd se împlinește termenul însemnat în calendarul de buzunar al regelui și nu se cere unui guvern alt capital moral de cît infamiile și sfîșierile adversarilor — totul va merge strună în iubita noastră patrie.

Ce n'a visat d. Sturdza nici în cel mai frumos vis al său, s'a întîmplat: zavistia bîntue în rîndurile conservatoare și le va pustii.

Se anunță de cîtă-va vreme deja ruptura între conservatori și junimiști; se anunță de astă-dată același lucru ca un fapt aproape îndeplinit.

In ziarul acesta, am căutat să dăm, la timp, pricinile principiale ale desarmoniei între junimiști și conservatori. De sigur însă că în ruptura ce se efectuează acum între conservatori și junimiști, nu principiile joacă vre-un rol însemnat. Ambele părți recunosc acest lucru.

D. Carp a amînat chestiunile de principii pentru timpul cînd va fi cu portofoliul în mînă. D-sa nu mai are naivitatea să se certe și să semneze programe în opoziție; d-sa a înțeles că, pentru a se menține, cu autoritate, cînd va fi în guvern, trebue să știe de pe acum, în opoziție, ce rol are d-sa în partidul conservator, ce locuri aŭ colegii d-sale politici și ce demnități se rezervă, într'o viitoare guvernare conservatoare, elementelor junimiste din toată țara.

Dar și conservatorii și junimiștii — cu toată aparența de bravură ce afectează discutînd în public, arătînd că se deosebesc prin aceasta de „secta ocultă a roșilor„ și că tocmai această discuție publică ar dovedi tăria și neteama lor — cu toate acestea, zic, conservatorii și junimiștii nu îndrăznesc să fie sinceri, să răstoarne inimioarele cu fundul în sus și să se dea pe față tot, tot ce colcăie în acele inimioare cari palpită cu atîta neastîmpăr de o vreme încoace. Aceasta nu îndrăznesc s'o facă nici unii, nici alții — și aleargă la pretexte, ca alegerea de la Ploești, acte de ușoară nedisciplină electorală, etc.

Ei nu! chestiunea se pune pe de o parte, pe ambițiunea junimiștilor de a fi trecuți în rîndurile fruntașilor oficiali ai *partidului* conservator, și aceasta nu, în mod fictiv, ci efectiv; prin urmare cu toate beneficiile morale și materiale ce decurg din asemenea poziții.

Să se proclame astă-zi, în mod oficial, d-nii Carp, Ghermani, Maiorescu, Marghiloman, membri în comitetul de conducere al partidului conservator — și veți vedea că junimiștii vor deveni numai de cît disciplinați.

Nu e locul aci, nici misiunea noastră nu e să apreciem întru cît e justificată saŭ nu ambițiunea grupărei junimiste. Noi constatăm o serie de fapte.

De partea conservatorilor, se respunde la această veleitate de quasi-preponderanță cu oare-care curaj, în ce privește prezentul, cu o vădită teamă însă în ce privește viitorul.

Și aci am ajuns să punem bine și apăsat, punctul pe *i*.

Mult mai mult ca de prezent, e vorba de viitor — să nu caute nici conservatorii, nici junimiștii să ascundă faptul. Intr'o clipă a dispărut Alexandru Lahovary, om relativ tînăr; ca mîine figura moșneagului Lascăr Catargi poate dispare.

Cine iea șefia partidului conservator? D. general Manu? S'a dovedit că d-sa nu poate fi șeful unuĭ guvern conservator — și va putea fi șeful partidului conservator? Atunci cine? D. Gr. Cantacuzino? D-sa numai om de stat nu e. Atunci cine? Remîn d-nii Tache Ionescu, Panu... și nu mai văd alți bărbați cari să poată aspira la asemenea demnitate. De alt-fel, origina d-lor Tache Ionescu și Panu e aproape o garanție că nu vor succede d-luĭ Catargi.

D. Carp e destul de inteligent ca să vadă clar situațiunea și să... avizeze!

Si de nu vor înțelege-o și conservatorii — atunci nu numai că pentru moment se îndepărtează de putere, dar, în momentul cînd Lascar Catargi, va fi închis ochii, partidul conservator își va fi închis cariera politică.

M. Dobrin

AMORURI INSULTATE.-Un bilet, cîte-va viorele veștede, o scrisoare de dragoste — îmi închipuiam că literatura aceasta intimă, cea mai sinceră și mai puțin pretențioasă, trebue să fie și cea mai sfîntă. Nimicurile astea; cîte-va vorbe scrise, cîte-va petale decolorate și vlăguite: cîte amintiri, cîte neuitate senzații și poate și cîte-va lacrimi, din acele ce ard obrajii o viață întreagă! A nu le respecta e suprema impietate, e dovadă de un suflet păgîn.

Nu știŭ cum, dar de cîte ori mă năvălește sentimentalismul ăsta, mă gîndesc la vîrsta cînd firele de păr se arginteazâ și la emoțiile ciudate ce trebue să resimtă un unchiaș, trecîndu-și pe di'naintea ochilor foi și flori uscate, scrisori îngălbenite de vreme, sfinte religii ale dragostei di'ntăiŭ...

Si iată de ce m'a rănit mult o informație culeasă ieri de reporteri la poliția Capitalei.

Făcîndu-se cercetări asupra crimei comisă în calea Griviței — dat fiind-că crima s'a comis în latrina casei, parchetul a ordonat deșertarea latrinei... Drept ori-ce piese de investigație s'aŭ găsit *50* de scrisori de amor — un număr considerabil — adresate de diferiți vagmiștri și alți adoratori unei domnișoare, domiciliată în corpul clădirei unde s'a comis asasinatul. De frica unei... perchiziții, d-ra a aruncat corespondența-i amoroasă în... latrină! Cîtă simțire, cîte emoții în acele rînduri tremurate!... Și, Doamne, cît ridicul și cîtă batjocură pentru duioșii vagmiștri, copiști, cari poate aŭ așternut în acele scrisori tot ce natura le-a dăruit mai delicat, mai subtil...

O, eroi ai dragostei, cari puneți pe scrisorile voastre parfumate sigiliul unui întreit sărut, gîndiți-vă dacă a doua zi ați mai putea apropia buzele de plicul satinat în care ați închis toată simțirea ființei voastre! — T.

UN CUIB DE ASASINI

...Ar putea să răspundă guvernul, și în special, miniștrii de interne și justiție, ce a devenit poliția orașului Huși?

Nouă ni-se raportează — și pînă și deputații din localitate o afirmă — că poliția acestui nenorocit oraș e un cuib de asasini și în capul bandei se află individul, în de obște reputat, anume Răducănescu.

Știe guvernul că procurorul general de Iași a cerut o dată suspendarea acestui specimen de Pîngărați și prefectul a refuzat-o?

Știe să ne spuie guvernul cum de mai stă individul în capul poliției de Huși, cînd toată lumea îl arată de asasin al cantonierului Rîpeanu, torturat și ucis de curînd în poliția acelui oraș?

Cînd e vorba de asasinate polițienești — guvernul să nu se lase întrebat de două ori.

Saturn

CATERISIREA JUNIMIȘTILOR

Cele anunțate de noi aproape de două luni, s'aŭ împlinit. Ruptura conservatorilor de junimiști, s'a declarat în mod oficial, printr'un lung comunicat, apărut aseară în *Timpul*, organul oficial al partidului conservator.

Toate sforțările d-lui Lascar Catargi de a face pe d. Carp să intre cu amicii săi în organizația partidului, conservator aŭ rămas zadarnice.

In mod oficial dar, nici o legătură, alta de cît aceea a conlucrărei în trecutul guvern conservator, nu a mai rămas între conservatori și junimiști.

Să înscriem divorțul pe ziua de 26 Maiŭ 1897 — și să așteptăm evenimentele.

CRIMA DE LA ARSENAL

De la înființarea acestui ziar, am denunțat necontenit Arsenalul ca o instituție de schilodire și ucidere a lucrătorilor.

Guvernele aŭ rămas surde — lucrătorii n'aŭ înțeles că trebue să se miște.

In numărul de Sîmbătă am dat toate amănuntele cu privire la lucrătorul Iohan Lehr, a căruĭ craniu și o falcă de jos aŭ fost făcute bucăți, în urma sfărîmărei violente a unui *polizor* (tocilă), care funcționa cu o viteză de 2—3000 tururi pe minută.

Am adus în articolul nostru dovada *perfectei cunoștinți a direcției arsenalului că polizorul era inutilizabil*!

A-zi primim vestea că Iohan Lehr și-a dar obștescul sfîrșit. El lasă o nevastă și doi copii. Direcția arsenalului și guvernul pot trece la ordinea zilei cu conștiințele împăcate!

Lucrătorii de la Arsenal însă, să se adune la groapa lui Iohan Lehr — și în loc de a o stropi cu lacrimi, să jure că vor ști, cel puțin pe viitor, să impue respectul viețelor lor, a nevestelor și copiilor lor!

M. O. X.

LEGEA PROXENETA

Propun să-i schimbăm numele. Noi socialiștii i-am zis legea infamă, *să-i zicem de azi înnainte:* legea proxenetă, *căci în halul ăsta a ajuns faimoasa lege de excepție a expulzărilor, smulsă Camerelor în 1881 și întrebuințată de atunci în coace, în contra romînilor transilvăneni, a muncitorilor onești, a sermanilor armeni refugiați, a nenorociților voluntari greci, și, în genere, ori de cîte-ori era vorba de săvîrșirea unui act arbitrar, mizerabil.*

Am ajuns în fine — deși mi se spune că n'ar fi primul caz — s'o vedem, această lege, întrebuințată pentru a despărți pe „fecioriĭ de bani gata" de diferitele bulevardiste cu cari tratau amor pe socoteala „babacăi".

Un bancher din Capitală, fruntaș liberal, nu putea despărți în ruptul capului, pe un fiu al său, amorezat de o damicelă, zice-se, cam ușurică.

Ce și-a zis onor. bancher liberal?: să mă adresez la „ai noștri"! Zis și făcut. Bancherul s'a adresat la guvern.

Onor. Guvern al regatului romîn a primit înalta misiune... diplomatică — și în 24 de ceasuri a executat un decret de expulzare contra bulevardistei în chestie, care, înțelegeți, „amenința siguranța statului romîn"!!...

Guvernul a fost la înălțimea legei și vici-versa! Epilogul însă e că „fiul babacăi" s'a expulzat și el de bună-voie după bulevardista „periculoasă statului"!

Așa că nici aici nu i-a fost dat actualului guvern să obție un succes... diplomatic!!

Silex.

INUNDAȚIILE DIN ȚARĂ

Urmările inundațiilor.—Nimicirea semanaturilor.—Foametea și scumpirea grîului

De mult nu s'a pomenit la noi un anotimp mai ploios de cît primăvara anului acesta. Mai ales în luna din urmă ploile s'aŭ ținut lanț. Toată Romînia, începînd cu județele de munte, aŭ avut de suferit de pe urma ploilor, cari în unele părți cum a fost partea centrală a Moldovei și cîte-va regiuni muntoase ale Munteniei, aŭ fost niște adevărate ruperi de nori.

Din cauza necontenitelor ploi, toate rîurile din țară s'aŭ revărsat. Urmările imediate ale acestor revărsări aŭ fost o mulțime de nenorociri pricinuite mai ales populației țărănești din satele vecine. Case dărîmate și luate de apă, vite înnecate și tîrîte de șuvoiŭ, întreaga avere a țăranilor nimicită, aŭ lăsat fără adăpost o mulțime de oameni, cari vor trebui să muncească muncă cruntă de acum înainte pentru a-și putea clădi alte bordee. Și dacă autoritățile nu vor interveni în grabă, dacă nu se va vota sume pentru ajutorarea inundaților, vom vedea numai de cît urmările îngrozitoare ale mizeriei arătîndu-și colții.

*
* *

Dar cele mai eribile urmări ale inundațiilor aŭ fost nimicirea semănăturilor. Porumbul, principala hrană a țăranilor, a fost cu desăvîrșire distrus, iar pămîntul vegetal acoperit cu un strat de mîl, care îl face impropriŭ pentru agricultură. Același lucru cu grîul. După cum vedem, innundațile din anul acesta nu numai că aŭ lăsat fără pîne o bună parte din țăranii noștri, nu numai că le-aŭ dărîmat casele și răpit vitele și uneltele de muncă, dar le-aŭ răpit și nădejdea în timpuri mai rodnice.

Un adevărat noroc că ploile n'aŭ fost însoțite de piatră; alt-fel părțile neinundate ar fi suferit și ele, iar foametea ar fi fost generală. Așa, doar rapița de s'a scuturat pe urma torentelor de apă cari aŭ curs săptămînĭ întregi.

*
* *

Cu toate acestea, toată lumea și populația săracă de prin orașe și sate în primul loc vor îndura urmările acestei nenorociri. Faptul că în Rusia Sudică grînele aŭ suferit și mai mult de cît pe la noi din cauza ploilor—acolo pagubele se urc la 86 milioane ruble—va urca considerabil prețul cerialelor. Deja după ultimele știri ce ne sosesc, această urcare s'a și început. Și dacă proprietarii scăpați de inundații, pot să se bucure, populația săracă nu poate de cît să se îngrijească, căci scumpirea cerealelor înseamnă lipsa de pîine, foamea îngrozitoare.

Dor

STAREA POLITICĂ ÎN GERMANIA

Păcătoșenia legei presei în Germania.—De unde vom afla adevărul?.—Ce zice „Vorwärts"?

Presa, ca să-și poată face datoria, trebue să fie liberă, să poată a-și da părerea în toate chestiile și contra ori cui. Să respundă de abuzurile ce-ar face, bine; dar să fie liberă, să nu i se pună căluș.

In zadar se zice că presa e oglinda societăței, cînd oglinda e murdărită și falsificată. In Germania presa tace de teama pedepselor ce o amenință.

Acuma e o criză primejdioasă în viața politică a Germaniei și nu poți să o pricepi din presa germana, cea încătușată.

De și mai în puțin, e acela-și lucru ca în Rusia.

De unde vom afla adevărul?

«Vorwärts» ne spune că numai presa străină ne poate arăta adevărul și ne dă ca model pe «Saturday Review», cunoscută ca prietenoasă Germaniei și contra politicei engleze

Această revistă conservatoare zice:

«Publicul englez își poate grămădi luarea aminte *de o dată* numai asupra unui singur lucru, ceea ce e răŭ de tot; căci *criza năuntrică peste măsură de primejdioasă a Germaniei merită luarea a minte cea mai încordată.* Am arătat, acum cîte-va săptămîni, situația ciudată ce s'a făcut în Germania prin votul parlamentului imperiului în chestia proectului iubit împăratului de a face o flotă așa de tare ca a Franției. Se crede că flota se lucrează, măcar că banii nu s'aŭ votat; dar la darea socotelelor o să fie o furtună.

«Acum 14 zile parlamentul imperiului a arătat că e opozant votînd cu 4 părți contra uneia respingerea legei contra dreptului de întrunire, prezintat de guvern, parlamentului special al Prusiei. *După lege, parlamentul imperiului* (reichstagul) *are cea mai mare autoritate, stă mai pe sus de parlamentele țărilor, din cari se alcătuește Germania. Dar așa lovitură în obraz Prusiei nu s'a mai văzut.* După toate se pare că o să fie în curînd o luptă, pe «care-i mai tare», între împărat, sprijinit de landtagul prusian și între reichstag, susținut de statele mici.

«Lupta de trei ani între Bismarck și landtagul prusian, după ce Bismarck a luat ministeriul după 1860 ne vine în minte fără de voe. Dar s'aŭ schimbat imprejurările: *constituția din 1871 dă opoziției o armă mult mai puternică de cît putea să aibă partidul progresist la 1863*».

Ce zice „Vorwärts"?

Ziarul partidului social-democrat face următoarele încheeri:

Totul stricat și dezbinat.

Toate libertățile și drepturile poporului în primejdie.

Pretutindene conflict și seminți de conflicte.

Parlamentul Prusiei contra parlamentului imperiului german.

Cearta între puterile statului așa de aprinsă în cît reichstagul își amînă vacanția ca să nu fie surprins de vre-o lovitură de stat reacționară.

Particularismul în frunte cu Prusia ridicîndu-și capul, și Prusia organizînd pronunciamentul particularismului contra Germaniei care nu vrea să fie prosianizată.

Programul democrației: *Imperiul german să fie al poporului german! Vroința poporului să fie legea cea mai innaltă.*

Pentru asta va lupta social-democrația.

Vîrtus

BANCA FRANȚIEI TRĂDĂTOARE

I

Camille Pelletan a ținut un discurs, care-a umplut toată ședința camerei.

Pelletan a arătat că banca statului e a viitorului, pe cînd cea de a-zi a fost nepatriotică și trădătoare.

Cu ajutorul băncei s'a făcut lovitura de stat de la 2 Dechemvrie 1852. A dat 25 de milioane trădătorului Bonaparte, dar n'a voit să dea bani la 1870 pentru apărarea țărei!

Cui se dă privilegiul? Guvernatorul e atot puternic; el alege, înaintează și dă afară slujbașii.

Di'ntre acționari, din 28,111, 27,911 sînt lipsiți de ori-ce autoritate, de ori-ce drept. Deci privilegiul se dă la două sute din cei mai mari acționari, deci bancherilor de meserie. Acești 200 sînt stăpîni a tot puternici: toți ascultă de dînșii!

Pelletan arată puterea împărătească a lui Rothschild. Acest om nu numai că stăpînește *țări, mine, aer, dar cumpără și viitorul*, luînd brevete pentru descoperiri și-acuma lucrînd pentru prelungirea privilegiului. băncei așa zise a Franției.

*
* *

Banca Franției a fost făcută pentru comerț și industrie, dar e a bancherilor. Ea stăpînește banii de hîrtie și chiar cei de metal. Toate puterile, afară de Franția, și-aŭ păstrat cîrmuirea monedei. Numai Franția o dă aristocrației financiare!

*
* *

Inaltă trădare a săvîrșit această bancă la 1870. Statele-Unite în timpul luptei pentru desființarea robiei ajunseseră la marginea ruinei, aŭ scăpat prin scoaterea a trei miliarde de lei în bilete de bancă.

In Franția a fost alt-fel.

Magne, ministru de finanțe, la declararea războiului, a fost ridicat prin decret dreptul de-a face bilete de bancă de la 1600 de milioane la 2,200 de milioane. Iși pregătise deci 600 de milioane ca depozit de bancă pentru războiŭ.

Dar în Dechemvrie 1870 directorul unei sucursale de la Tour, făcînd guvernului împrumut de 100 de milioane, a primit porunca aspră, prin balon, să nu mai facă asemenea lucru. Banca socotea prea revoluționar pe Gambetta, care vroea să apere Franția pas cu pas.

Banca n'a voit să dea bani cînd starea era nespus de grea.

....In vreme ce se băteaŭ pretutindene, la vuetul puștilor, la strigătul celor ce se luptaŭ cu moartea,—s'a trimes vestita circulară prin care guvernul cerea să se facă economie de bombe și gloanțe și poruncea casierilor generali să nu mai dea bani!

*
* *

Deci banca făcea războiul peste putință, chiar după mărturisirea lui Freycinet. Și'n adevăr că din toate părțile cei ce aveaŭ de dat furnituri pentru războiŭ aŭ stat pe loc. Iar vasele cu arme și muniții aŭ fost sequestrate de trimițători. Lecesne scria lui Gambetta: «Or să lase pe Franția, așa de bogată, să piară din lipsă de bani?» Corpul de franc-tireuri al lui Lipovski trebui să se desfacă, pentru că nu se plătea solda. La Brest aŭ stat trei zile nedescărcate puștile, pentru că guvernul n'avea de unde da cîte-va sute de mii de lei. Banca nu vroia să dea!

*
* *

Mărturia lui Gambetta e zdrobitoare. Față cu trădarea băncei a scris la 23 Dech. din Lyon: «Ni se refuză bani tocmai cînd credeam c'o să eșim biruitori.... Voiŭ protesta. Vom sfărma, dacă trebue, banca Franției, și vom scoate bani».

Tot în acest înțeles a scris și lui Freycinet, adăogînd: «Vor să ne dea 100 de milioane, nouă ne trebue de două-spre-zece ori pe-atîta».

*
* *

Dar omul de finanțe înșela pe Gambetta. Singur mărturisește: «Gambetta zicea: Imi «trebue un miliard. Respundeam: O să ți-l «dăm. Și în mine: «Pînă atunci, regele, «măgarul ori eŭ, vom muri!» Mai departe «Nu era primejdie să-i făgăduesc un miliard, «dar nu voiam să se ia măsuri, cari ar fi «rămas și pe viitor». Adică nu vroia ca

statul să scoaţă bilete. D-l Cuvier, directorul băncei, de şi avea 600 de milioane, după înţelegerea cu Magne, nu voi să dea 300 şi se laudă: «n'am primit o situaţie pe «care, din fericire pentre ţară, pentru bancă «şi pentru mine, aŭ făcut'o să'nceteze pre-«liminările păcei».

Deci nu era cu ce purta războiul. Trebuia ca toate mumele să-şi dea teciorii pentru apărarea Franţiei fără măcar a le putea da puşti! In lagăre boli molipsitoare, guvernul nu plătea solda; foamea şi toate lipsurile ajutaŭ pe năvălitori şi banca Franţiei, care avea în depozit 600 de milioane date de guvern nu vrea să le dea!

* * *

In Noemvrie 1870 a dat Cuvier 100 de milioane. La 9 Dech. guvernul de la Bordeaux cere alte sume. Abia la 25 Dech. se hotăreşte banca să se dea alte 100 de milioane, dar cu condiţie să fie cele din urmă.

Şi totu-şi directorul nu vrea să dea nici după această hotărîre şi cere să fie înlocuit! Pun pe Legrand de Villiers, care zice că dă 50 de milioane, cu condiţie să nu se mai ceară cele-l'alte 50!! Şi nici astea nu s'aŭ dat, ci numai 40 şi-a sosit capitularea!

Şi d-l Ribot zice că şovăiala băncei a ţinut numai 24 de ceasuri!

Tractatul s'a iscălit la 14 Ianuarie. O lună se trecuse în negocieri, măcar că fiecare zi era nespus de preţioasă! Fie-care ceas ne lua o cetate, ne făcea să pierdem o luptă şi duşmanul aducea oşti noi. Parisul răbda de foame şi sfîrşitul a fost piernerea Alsaciei-Lorene! Armatele lui Faidherbe, Chanzy şi Bourbaki n'aveaŭ cu ce fi hrănite.

Bismarck intrase triumfător după încheerea capitulărei Parisului în ajunul iscălirei acesteia!

Mîne vom arăta, cum după trădare a urmat jaful şi ce s'a făcut cu cinstea Franţiei.

Lorando

SANATATEA BUCURESTIULUI

I

Vom căuta în cîte-va numere succesive să arătăm starea sanitară a Capitalei şi mijloacele cari se impun a fi luate pentru a preserva populaţiunea de boalele cari o decimează.

Una din cauzele cari întreţin şi contribue la proasta stare a Capitalei, este nepavarea unui imens număr de strade.

Există uliţi In Bucureşti, în cari nu e chip să răzbaţi în cîte-va luni de ale anului, din cauza noroaelor ce există acolo. De alt-fel, aceste înfundături cu cîte o casă pe de lături şi cu gropi şi băltoage în mijlocul lor, nici nu merită numele de uliţi.

Multe din ele sînt într'o stare mult mai proastă de cît chiar multe uliţe de prin comunele rurale.

Noroiul în timpul toamnei şi al ernei e atît de mare acolo, în cît oamenii sînt siliţi a-şi lăsa carul la vre-un cîrciumar din vecinătate şi se întorc călare pe la locuinţele lor. Căci de ar cerca să răzbată cu carul prin acele băltoage şi noroae, sînt ameninţaţi de a rămînea acolo.

De alt-fel, cine a trecut zilele acestea prin stradele Erbăriei, Şutuc I saŭ al II-lea, Ceair etc. a putut vedea care rămase înnămolite şi trebuind a fi scoase apoi cu multe greutăţi.

Şi străzi de asemenea natură numărăm cu sutele în Bucureşti. E de prisos a le mai înşira. Işi poate deci cine-va uşor închipui ce mult vor contribui aceste bălţi pentru ivirea febrei palustre şi a tuturor consecinţelor ei grave.

Uliţa fiind vecinic innundată şi murdară, casele locuitorilor de pe acolo sînt în starea cea mai proastă. Multe din ele zidite fără nici o regulă, neacoperite bine, sînt un focar vecinic de infecţiune şi de otravă pentru cei ce le locuesc.

Copiii mai ales, cari se joacă toată ziua prin noroaele şi băltoagele de pe acolo, absorb otrăvurile paludice şi sînt ast-fel cei întîiŭ atinşi de boale. Organismul lor fraged nu poate rezista, cu atît mai mult, că cei mai mulţi din ei sînt hrăniţi foarte prost.

Acesta este un fapt bine cunoscut, căci făcînd o statistică de toate consultaţiunile, mai ales cele gratuite, ce se daŭ la spitale şi de către medicii comunali, se va constata, că cel mai mare număr de bolnavi ce se prezintă la consultaţii sînt copii.

Cei mai mulţi din ei mor şi populaţiunea deci scade, iar ţara pierde un număr considerabil de oameni, cari ar fi putut contribui la prosperarea şi înflorirea ei.

Te înspăimînţi de numărul cel mare de copii ce mor în Capitală şi dezesperezi de viitorul ţărei noastre, căci e de presupus că în Capitală oamenii trăesc mai bine de cît în restul ţărei.

In raportul general al d-rului Georgescu, medicul-şef al Capitalei, găsim că s'aŭ născut în cursul anului 1896 un număr de 8,112 copii din cari aŭ murit 1102.

Dreptatea, în numărul săŭ de alaltă-eri, spune că aŭ murit 931 şi în treacăt se anină de corpul sanitar al Capitalei, că nu-şi face datoria. Vom vedea din analiza ce vom face mai departe, dacă se poate arunca o asemenea învinuire medicilor şi dacă nu e mai raţional a cere îmbunătăţirea stărei stradelor, a secărei bălţilor şi a ridicărei economice a populaţiunei, pentru a vedea mortalitatea scăzută.

Una din măsurile cari se impun de urgenţă, este pavarea uliţelor de cari am vorbit mai sus. Comuna n'are mijloace destule pentru a face ceva folositor, faţă cu întinderea extra-ordinară a Bucureştiului şi de aceea aplaudăm din inimă măsura votată de consiliul de igienă al Capitalei de a cere un sprijin de la Stat pentru a veni în ajutorul comunei întru îndeplinirea misiunei sale sanitare. Vom continua.

„T. I."

SCRISORI DIN TARA

(De la corespondenţii noştri speciali)

ROMAN

Scandalul de Joi seara.—Un comandant de sergenţi bătăuş.—Legea repaosului.—Tîrgul din Trifeşti.—Bal

Joi 22 Maiŭ un soldat din regimentul 4 artilerie trecea pe strada mare cam cu chef. Un sergent vrea să-l ia la poliţie. Soldatul se opune. Atunci sergentul incepe a lovi pe soldat pînă ce-l umple de sînge. Publicul se grămădeşte în jurul sergentului, care după ce se sătură de bătut o ia la fugă. In vremea asta soseşte patrula care vrea să ia pe soldat la cazarmă. In acelaşi timp sosesc şi cîţi-va gardişti, cari vor să-l ia la poliţie. Se încinge o luptă între amîndouă taberile şi în urmă cortegiul porneşte cu mare timbălăŭ spre grădina publică.

Aici se aflaŭ procurorul Şoarec şi lt. Macarovici.

Lt. Macarovici strigă soldaţilor să ducă pe gardistul bătăuş la comînduire procurorul se opune. Soldaţii văzînd opunerea procurorului se reped la el şi eraŭ să-l înhaţe dacă nu intervenea locotenentul. In sfîrşit scandalul se termină cu transportarea soldatului bătut la comînduire.

Iar d. procuror Şoarec şi-a răzbunat încheind o anchetă. Vă voiŭ ţine în curent cu urmările acestui scandal pe care pasionează oraşul nostru.

Comandantul sergenţilor din oraş a bătut pînă la sînge pe cafegiul Iancu, care vroia să împace pe nişte copii cari se certaŭ în faţa cafenelii lui.

Acest comandant de gardişti care pe lîngă alte păcate se mai numeşte şi Cirjă, mai are pe suflet şi alte isprăvi. Dar despre astea, altă-dată.

In ziua de sf. Constantin şi Elena legea repausului a fost călcată de mai mulţi comercianţi iar c./c. Nicu, amarnicul nostru poliţai a închis ochii şi gura.

La Trifeşti, din cauza febrei aftoase, care bîntue cu furie, tîrgul de vite cornute a fost interzis.

La 1 Iunie va avea loc în grădina Rotenberg un mare bal dat de societatea «Unirea».

Carlyle

CONSTANŢA

— Un inginer bătăuş —

Avem şi noi o fabrică de gaz care din nefericire are în capul ei pe un d. inginer Zusiman. Acest inginer are multe păcate pe conştiinţă: vom da însă cunoştinţei publicului ultima ispravă a d-sale.

Mai zilele trecute un lucrător anume Iacob Roneari se duce la d. inginer ca să-şi reclame dreptul săŭ—o sumă de 17 lei, care i se cuvenea pentru mai multe zile de lucru. Drept plată d. Zusiman se repede la lucrător şi-l ia la bătae lovindu-l cu o lopată în cap pînă l'a făcut vînăt. Abea aŭ putut cîţi-va lucrători să scape pe Iacob Roneari din ghiarele furiosului inginer.

Vă voi mai trimete alte isprăvi ale acestui d. inginer.

Corespondent

CRONICA

— **Chestia „Tirajului"** —

Toate aŭ dispărut: şi chestia Orientului, şi chestia boalei prinţului şi cea a rupturei junimisto-conservatoare. Publicul strigă:

— Vrem să ştim cum stă chestia cu «tirajul» *Adevărului* şi al *Dreptăţei*!

Ambele ziare se sacrifică pe altarul opiniei publice, căreia răposatul Costaforu i-a zis: femee de stradă, iar presa cu tiraj îi zice, pur şi simplu: *piaţă*.

Iată polemica între cei doi valoroşi confraţi:

A: Maşinele noastre aŭ consumat 17,777 de kgr. de unt-de-lemn şi funcţionează 28 de ore pe zi. Cu toate astea, nu putem satisface pe cetitorii noştri, de oare-ce nici o fabrică din ţară nu ne poate furniza cantitatea necesară de hîrtie.

D: Noi tragem de trei luni zi şi noapte. Motorul nostru are forţă de 14,973 de cai. Pe lîngă asta noi avem şi o enormă cantitate de talent (nu că ne lăudăm!) şi de simpatii şi creăm ori-ce curent în 24 de ore.

A: D-nii de la *Dreptatea* spun că aŭ talent, simpatii şi fac curente. Noi cerem o anchetă imparţială ca să dovedim cu registrele că *Adevărul* în tot-d'a-una a ţinut fruntea atît în Bucureşti cît şi în provincie, şi că *Dreptatea* e de-abea în al treilea rînd.

D: Noi sîntem la dispoziţie cu registrele. «Pe noi nu ne preocupă tirajul, ci chestiunea de principiŭ», dar «succesul numărului de 10 Maiŭ al *Dreptăţei* a distrus numărul *Adevărului*».

A: *Dreptatea* va înceta să mai apară. Cetitorii s'aŭ pus în grevă.

D: *Adevărul* publică infamia că *Dreptatea*, care are atîtea talente în redacţie şi simpatii pe piaţă, saŭ vici-versa, va înceta.

Declarăm că *Dreptatea* nu va înceta de cît atunci... cînd toate rotativele din lume nu vor mai putea face faţă tirajului.

* * *

Ce o mai fi, va urma.

Flirt

INFORMATIUNI

EPILOGUL INUNDAŢIILOR

Frigurile palustre. — Serviciul sanitar. — Guvernul şi situaţiunea.—Sulfatul de chinină. — Asanarea locurilor. — Negligenţa administraţiunei. — Mizeria populaţiunei. — Ce-i de făcut?

In urma inundaţiilor cari aŭ avut loc în toată ţara, pretutindeni populaţiunea este ameninţată de frigurile palustre (malaria), una din boalele cele mai grele care bîntue populaţiunea noastră.

* * *

Direcţia serviciului sanitar a luat măsuri pentru a preîntîmpina flagelul. Directorul general al acestui serviciŭ, a invitat pe toţi medicii primari din judeţe, să se aprovizioneze din timp cu cantităţi îndestulătoare de sulfat de chinină, leacul cel mai bun pentru combaterea frigurilor palustre.

* * *

Pe de altă parte ministerul de Interne va da prefecţilor şi medicilor primari din judeţe, instrucţiuni amănunţite cu privire la măsurile preventive ce trebue să se ia contra epidemiei de febră palustră.

Aceste instrucţiuni vor arăta mai ales mijloacele de asanare a locurilor şi a caselor inundate.

* * *

Ca leac medical e bun sulfatul de chinină, nu zicem ba. Mai bun încă de cît aceasta ne pare cel-l'alt leac: asanarea localităţilor inundate. Dar oare e de ajuns atît? Ce te faci numai cu aceste măsuri cînd se ştie cu cîtă încetineală şi negligenţă se fac în ţară de către autorităţile în drept nişte asemenea lucrări şi cînd se mai ştie că sulfatul de chinină se înlocueşte atît de des cu sare amară, saŭ nu e însrebuinţat de cît de primarii şi consilierii satelor.

Trebue deci să se ia măsuri energice în primul loc în contra negligenţei administraţiunei şi serviciului sanitar la sate.

Totuşi, aceste măsuri ori-cît de bine vor fi executate, tot nu vor aduce foloase vădite cît timp nu se vor lua şi alte măsuri, pentru alinarea mizeriei populaţiunei.

In urma innundaţiilor, sute de mii de familii de săteni aŭ rămas lipsite de ori-ce mijloc de traiŭ. Semănăturile le-aŭ fost cu totul nimicite, casele dărîmate, tot avutul nimicit: cum vor putea rezista deci contra boalelor, cînd n'aŭ nici mîncare, nici adăpost?

* * *

De sigur aici e şi rolul carităţei publice. Pînă astă-zi însă această caritate nu se prea arată. Dar în primul loc tot statul este dator să mai micşoreze puţin cheltuelile de lux şi de prisos şi să prevadă cîte-va milioane pentru ajutorarea sătenilor sărăciţi, pentru clădirea de case, pentru procurarea de hrană, etc.

Măcar acum să vedem iubirea de ţară a celor ce ne guvernă.

B

Liga culturală dezminte ştirea că unii din casierii secţiunilor vor fi daţi în judecată pentru frustrare de bani.

Atragem atenţia celor în a căror sarcină cade salubritatea locuinţelor din capitală, asupra atelierului ţinut de patronul cizmar Steiner în str. Şelari No. 11. Acest atelier în care lucrează în continuŭ cîţi-va lucrători este într'o stare de infecţie imposibil de descris, un adevărat cuib de boale!

La congresul poştal internaţional care se ţine acum la Washington, d. Chiru, delegatul romîn, a cerut să se mărească maximul greutăţei în ce priveşte mostrele fără valoare, şi mai ales acele ce coprind cereale. De asemenea delegaţia romînă a mai propus să se scadă taxele de transport pentru ziare.

Mîine, Miercuri, se întruneşte la Cristiania conferinţa internaţională a drumurilor de fier europene.

Conferinţa va stabili, între altele, mersul trenurilor cu începere de la toamnă.

Comisiunea pentru întocmirea unui proect de lege sanitară va ţine Mercuri şedinţa din nou. Proectul e gata aproape pe jumătate.

La Roterdam s'a format o societate anonimă cu un capital de 30 milioane lei şi la Amsterdam o societate anonimă cu un capital de 1 milion florini, pentru exploatarea petroleului din Romînia.

Consiliul comunal a hotărît să se canalizeze noul bulevard Coltea cu conducte de apă. Lucrările vor începe în curînd.

Mai multe vine de cărbuni de pămînt s'aŭ descoperit în jud. Vîlcea. D. Alimănişteanu, şeful serviciului minelor, a şi plecat la faţa locului.

A-zi d. inginer Mircea pleacă în Dobrogea pentru a inspecta lucrările de acela-şi fel ce se fac acolo.

C. F. R. şi Repaosul Dumineca!

Direcţiunea generală a C. F. R. aduce la cunoştinţa publicului că pe lîngă zilele de serbătoare fixate pînă acum, în cari magazinele C. F. se ţineaŭ închise, s'aŭ adăogat serbătorile prevăzute în legea repaosului duminical.

In aceste zile magazinele de mare viteză vor fi deschise numai dimineaţa de la 8-12, iar cele de mică viteză vor rămîne închise.

Ministerul instrucţiunei publice a aprobat rezultatul concursurilor ţinute în Aprilie, la Universitatea din Bucureşti, pentru catedrele de religie de la gimnaziile din ţară şi pentru catedra de istorie bisericească de la seminariul din R.-Vilcea, şi a celor ţinute la Universitatea din Iaşi, pentru catedrele de ştiinţele naturale şi matematici de la gimnaziile reale din ţară.

Lucrările pentru captarea apelor de la Govora vor începe în vara aceasta.

In curînd două comisiuni de remontă se vor numi de ministerul de Războiŭ, pentru cumpărarea de cai din Ungaria şi din Rusia.

Boala de vărsat a început să bîntue din noŭ în Bucureşti.

Consiliul sanitar a luat măsuri.

Jocurile de noroc aŭ fost oprite la tîrgul Moşilor.

Iată o măsură bună.

Se dă ca sigur că d. Atanasie Moscuna va fi numit în curînd secretar general al ministerului de interne, d. Luca Ionescu prefect al judeţului Constanţa, d. I. Neniţescu prefect al judeţului Tulcea, d. Gr. Geani inspector administrativ, d. Paul Stătescu prefect al judeţului Ilfov, şi d. Quintescu prefect al judeţului Mehedinţi.

Locustele în Dobrogea

Am arătat în unul din numerile trecute că locustele aŭ apărut pe teritoriul comunei Ivancea, din jud. Tulcea.

Ele aŭ năvălit în foarte mare număr asupra semănăturilor, distrugîndu-le cu desăvîrşire.

O companie de soldaţi a fost trimisă alaltă-eri la com. Ivancea spre a lua măsuri pentru stîrpirea flagelului.

Nenorocitul Lehr, lucrător la arsenal, care din cauza criminalei negligenţi a celor din cap l arsenalului a fost grav rănit de sfărămăturile unui polizor (tocilă) a încetat din viaţă în urma unor suferinţi îngrozitoare.

Nenorocitul lasă în urma sa o soţie şi trei copilaşi în cea mai neagră mizerie.

Contravenienţi la legea repauzului

— pe ziua de Duminică 25 Maiŭ —

Următoarele persoane aŭ călcat legea repauzului ţinînd deschis şi silind pe funcţionari şi lucrători să lucreze.

Băcani. Alexandrescu str. Cîmpineanu colţ cu strada Brezoianu, Jean P. str. Ţăranu 50, băcanul cu firma «Tudor Vladimirescu» strada Traian, Iorgu Apostoliu str. Traian 98, băcanul din str. Mântuleasa 30, băcanii din strada Vulturului 63 şi cel din str. Vulturului 75, Fraţii Doduli din str. Campoduci colţ cu Nerva Traian, Anastasie Ionescu calea Dudeşti colţ cu Crucea de piatră, băcanul din strada Vulturului 88.

Barbieri: Iorgu Anghelescu str. Traian 59, Costică, calea Dudeşti, Gh. Ştefănescu calea Dudeşti.

Aŭ mai călcat legea: Magazia de lemne strada Traian 90, unde muncitorii aŭ tăiat lemne toată ziua, croitorul Herman Haimovici strada Trinităţei 37.

* * *

Incă o dată somăm pe d. prefect de poliţie ca să dea în judecată pe numiţii contravenienţi şi să pedepsească pe gardiştii şi ofiţerii de gardişti cari refuză să facă cuvenitele procese verbale.

ŞCOLARE

Absolventele externatelor secundare No. 1 de fete din Bucureşti şi Iaşi, cari aŭ terminat cursurile pe timpul cînd aceste externate aveaŭ secţii normale şi n'aŭ dobîndit pînă acum diploma de capacitate, vor fi înscrise şi vor depune examenul general cum urmează:

a) Absolventele externatului secundar No. 1 din Bucureşti, la asilul «Elena Doamna» secţia normală, iar

b) Absolventele externatului secundar de fete din Iaşi la şcoala normală de institutoare din Iaşi.

Cererile de înscriere vor fi adresate de petiţionare la direcţiile şcoalelor respective.

* * *

Tribunalul de Iaşi a emis următoarea jurisprudenţă importantă în materie de mărci de fabrică:

Dispoziţiunile alin. 2 art. 18 cît şi art. 10 din legea mărcilor, de şi fac parte din titlul III privitor la penalităţi, se aplică în mod egal, în corecţional ca şi pe cale comercială, atunci cînd aceste măsuri sînt cerute de partea civilă cu titlu de daune interese.

FOIŢA ZIARUFUI «LUMEA NOUA»

25

CUIBUL CRIMEI

— Courtois merge mai bine, zise el, doarme aproape, o să scape.

— Nu mai avem ce sta aci, urmă judele de pace, să plec, d-l Lecoq trebue să fie mort de foame.

Mai dădu cîte-va porunci servitorilor în antret şi plecară repede.

Lecoq luase în buzunar scrisoarea bietei Laurence şi plicul.

X

Casa judelui de pace era mică şi îngustă.

Jos trei camere, patru la catul al doilea, pod şi camerele slugilor sub acoperămînt.

Pretutindeni se vedea neîngrijirea omului eşit din vălmăşagul lumei, acufundat în sine de ani, şi care nu dădea vre-o însemnătate lucrurilor ce-l încunjoraŭ. Mobilele foarte frumoase odinioară, se roseseră şi nu mai fuseseră înnoite. Podoabele de lemn ale mobilelor mari se deslipiseră, ceasornicele nu mai arătaŭ ceasul, stofa fotoliilor arăta părul cu care eraŭ umplute, soarele ştersese pe alocurea coloarea perdelelor.

Numai biblioteca dovedea că fusese zilnic îngrijită. Pe poliţ late de stejar săpat, stăteaŭ volumele în legături de marochin cu podoabe şi litere aurite.

Un colţar purtător lîngă cămin avea în el cărţile întrebuinţate mai zilnic.

Grădina de iarnă, mare de tot, bogată, minunat organizată, înzestrată cu toate perfecţionările ştiinţei, era singurul lux al judelui.

Acolo, în lăzi pline de pămînt ciuruit seamănă primăvara petunii. Acolo încolţesc şi huzuresc plantele străine atît de dragi Laurencei. Aci înfloresc cele trei zeci şi şapte de feluri de Erica.

Doi servitori, d-na văduva Petit 1), bucătăreasa şi econoama casei, şi un grădinar de geniu, Louis 2), locueaŭ în casa aceasta.

Nu înveselesc casa, căci d-l Plantat nu vorbeşte şi nu vrea să auză vorbă. La dînsul e regulă să fie tăcere.

—Ah! de la început mai ales, greŭ i-a fost d-nei Petit. Ea era vorbareţă pînă la atîta că, dacă n'avea cu cine sta de vorbă, mergea de se spovedea!

De nenumărate ori voi să iasă de la Plantat, dar cîştigul asigurat şi pe trei sferturi cinstit o opri.

---

1) Cet. Pti. 2) Cet. Lui,

Apoi, încet, încet, se deprinse a-şi pune friŭ limbei.

Dar diavolul nu rămînea păgubaş. Se răzbuna în afară, de înfrînarea din casă. Avea nume în Orchival că e una din cele mai rele de gură din partea locului.

Pricepem deci mînica d-nei Petit în astă zi a ucidereĭ contelui şi contesei de Trémorel.

La un-spre-zece ceasuri, după ce căutase se afle ştirile, gătise pentru d-l dejun, dar d-l. nu se arătă.

Voise să trimită pe Louis să afle ce e, dar Louis, avînd alte griji, o pofti să meargă singură.

Culmea era că vecinele dăduseră năvală în împrejurimile casei, crezînd-o pe d-na Petit în stare a le da toate lămuririle. Si de unde să le dea?

Pe la cinci, încredinţată că n'o să mai vie la dejun domnul, începu a pregăti masa.

Ce folos! Bătură 8 ceasuri de seară la clopotniţa din Orchival şi domnul nicăieri!

La nouă ceasuri, bucatăreasa era scoasă din toate ţîţînile şi deşi «o luaŭ toţi dracii», cum zicea, asta n'o oprea de a mustra şi pe tăcutul Louis care udase grădina şi, acum, fără o vorbă, mînca o farfurie mare de supă.

Clopoţelul sună:

— In sfîrşit, zise ea, iată şi domnul.

Nu, nu era domnul, era un băeţaş de vre-o doi-spre-zece ani, trimes de judele de la Valfeuillu să dea veste doamnei Petit că avea să vie la masă cu doi mosafiri, cari pot să şi doarmă la dînsul.

D-na Petit era să cază la pămînt.

De cinci ani nimeni nu fusese la masa d-lui Plantat. Se petreceaŭ lucruri ciudate neapărat.

D-na Petit se inciudă şi mai răŭ din pricina pofteĭ de a afla ce e.

— Acuma se spune de masă! Ce cap e acesta?

Apoi de oare-ce nu era vreme de vîşcat.

— Aide, Louis, nu mai e vreme de moţăit. Taie trei pui; caută struguri copţi în grădina de iarnă, adu-mi murăturile, du-te în pivniţă!...

Cina era aproape gata, cînd clopoţelul se auzi iar.

Acuma venea Baptiste, feciorul primarului. Era însă îmbufnat reŭ adusese geamantanul lui Lecoq.

— Uit'te, zise el, asta mi-a dat să aduc individul care-i cu stăpînul d-tale.

— Ce individ?

— Ştiu eŭ! răspunse el. Am aflat'o fi un spion trimes de la Paris pentru crima de la Valfeuillu; lucru mare nu e; reŭ crescut, mitocan, da... şi îmbrăcat!?

— Dar cine mai e cu domnul?

— Doctorul Gendron.

D-na Petit dorea din toată inema să mai afle amănunte; dar Baptiste stătea ca pe cărbuni să afle ce se petrece acasă la primar, deci plecă fără să fi mai spus ce-va.

Mai trecu un ceas încă, iar d-na Petit, furioasă, hotărîse lui Louis că aruncă pe fereastră mîncarea, cînd, în sfîrşit, judele de pace sosi împreună cu cei doi.

Nu vorbiseră nimic, de la plecarea din casa primarului. Simţeaŭ nevoiea de a se gîndi, de a-şi căpăta sîngele rece.

Deci d-na Petit în zadar cercă să afle ce-va din vorbele lor saŭ de pe mutră.

Dar d-l Lecoq i se păru prostuţ şi fără multă pricepere.

Nimeni n'ar fi crezut, văzîndu-i atît de liniştiţi, c'aŭ fost marturi, am putea zice actori, la drama tainică de la Valfeuillu.

Louis se îmbrăcase curat, aducea la masă şi turna vin. D-na Petit pîndea în zadar.

Făcuse bieata femee o cină minunată si nimeni n'o lua înseamă!

D-lui Lecoq îi plac trufandalele şi totu-şi cînd Louis aduse pe masă un coş de struguri copţi, la 9 Iulie, agentul nici nu zîmbi măcar.

Doctorul Gendron n'ar fi putut spune măcar ce a mînat.

Se sfîrşea cina şi tata Plantat plictisit de slugi zice d-nei Petit:

— Să ne aduci cafeaua în bibliotecă, apoi eşti slobodă d-ta si Louis.

— Dar domnii nu-şi cunosc camerele zise d-na Petit, care vedea că pierde mijlocul de a spiona.

— O să le arăt eŭ, zise Plantat şi-i tăiă scurt gustul de vorbă.

Va urma

Dacă neştiinţa imitaţiunel serveşte vînzătorului spre a-l feri de represiunea ce legea specială prevede contra celor ce pun în vînzare produse cu mărcî imitate în mod fraudulos, în comercial împrejurarea bunel credinţe nu poate acoperi faptul prejudiciabil, pentru că pe această cale chiar imprudenţa de a nu fi cercetat depozitul constitue o culpă uşoară dar suficientă spre a aduce la responsabilitate.

Şi în Serbia, Bulgaria, Basarabia şi Transilvania, aŭ fost marî inundaţiî zilele din urmă.

Procesul moştenireî Zapa, amînat Vinerî de către curtea de Casaţie, se va judeca din noŭ în Septembre.

Se ştie că consiliul profesoral al facultăţeî de litere din Bucureştî a recomandat pentru catedra de limba Elenă la Universitatea din Bucureştî, în locul decedatuluî Epaminonda Francudi, pe d. Erbiceanu, un distins clenist, profesor la facultatea de Teologie din Iaşî.

Consiliul profesoral al facultăţeî de litere din Iaşî a recomandat însă pe d. N. Iorga, profesor de Istorie la Universitatea din Bucureştî.

Se crede că ministerul Instrucţieî va numi provizoriŭ, pînă la Octombre, ca profesor la această catedră pe d. Erbiceanu.

INTÎMPLĂRÎ

DIN CAPITALA

Două capete de om într'o latrină.—Astă noapte la ora 2½, Enache Nedelcu curăţitor al latrinelor primărieî, curăţind latrina fostuluî otel Bulgaria a găsit în fundul lătrineî două căpăţinî de om, două picioare, două mînî şi o coastă.

Spargere.—Astă noapte un oare care Gh. Georgescu a furat de la d. Eleonora Niculescu suma de 150 leî. Hoţul s'a introdus în casa d-neî Niculescu din strada Traian 104 şi a spart un sertar din care a luat baniî.

DIN TARA

Cadavru găsit.-In judeţul Prahova pe malul riuluî Cîmpeniţa lîngă satul Conru s'a găsit cadavrul uneî femeî a căreî identitate nu s'a putut restabili.

Se crede că femeea a fost înecată şi cadavrul eî transportat de valurî pînă lîngă Cornu.

DIN ORIENT

— Ştirî telegrafice —

Tratările pentru pace. — Rusia contra Grecieî.— Creta.— Turciî civilizaţî

Incă de pe cînd se dezbatea numaî înnoirea armistiţiuluî, Turcii vroeaŭ să dea termen de 48 de ceasurî şi tot să-l înnoiasca. Numai dupa ce puterile aŭ primit schimbarea capitulaţiilor, Sultanul a acordat 14 zile.

* * *

La întăia intrunire de la Tophané, Tevfik-paşa a cetit cererile Turcieî. Intre acestea e cedarea Tesalieî. Ambasadoriî Anglieî, Franţieî şi Italieî aŭ declarat că aŭ ordine să nu primească nicî o sporire de teritoriŭ pentru Turcia.

Rusia contra Grecieî

Ambasadorul Rusieî însă, a declarat că guvernul săŭ e gata să dea Turcieî Valea Tempeî, aşa ca Tirnavos să rămîe la Turcî, iar Larissa la Grecî.

* * *

Zia-paşa, fost ambasador la Berlin şi Assim-bey, fost la Atena, vor conduce negoţierile împreuna cu Tevfik. Grecia a trimis un ofiţer de stat-major şi doî funcţionarî civilî, carî sa dea ambasadorilor toate lamuiirile.

* * *

Guvernul grecesc a împiedicat mai multe bande înnarmate de a pleca in Creta. Care va sa zica, tot se face jandarmul Europei d. Rallis?

Vase de razboiŭ greceşti pazesc marea în împrejurimile insulei Cerigo.

Ismail-paşa, guvernatorul Cretei, a facut ştiut ca va pedepsi aspru pe ceî ce împraştie veşti primejdioase.

* * *

Vestita disciplină cu care se laudă guvernul turcesc, nu prea ni se pare mare. Guvernul grecesc vesteşte Europeî că Turciî siluesc femeî, pîngăresc bisericile şi jefuesc tot. Trupe neregulate turceştî pradă pînă la barierile Lamieî, di'ncoace de zona neutră.

ULTIME INFORMATIUNI

RUPTURA OFICIALA

a

CONSERVATORILOR DE JUNIMIŞTI

Timpul, organul oficial al partiduluî conservator, publică în număru-î de aseară o lungă notă, asupra situaţiuneî junimiştilor în partidul conservator.

Vom extrage aci partea care anunţă ruperea relaţiunilor cu junimiştiî şi atitudinea viitoare a partiduluî conservator:

* * *

Organizaţia unitară

„Conscienţi de aceste neajunsuri, ferm „hotărîţi a nu renunţa nici odata şi în nici „o împrejurare la principiul organizaţiei u„nitare, **credem a şti că conservatoriî „carî sînt reprezintaţî prin comitetul „prezidat de către d. Lascar Catargiu „aŭ cercat toate mijloacele ca să a„jungă la doritul rezultat d'a da tu„turoi conservatorilor o organizaţie „unitară.** *Intreprinderea ar fi trebuit să „fie uşoară cînd cu toţiî aŭ luat o aseme„nea hotărîre la 1891, cînd cu toţiî aŭ a„nunţat'o ţăriî, cînd cu toţiî aŭ lucrat ala„turî spre binele partiduluî şi al ţăreî, cînd „ideile nu-î desparte, de oare-ce toţî în a„tîtea rîndurî am recunoscut necontestata şefie „a venerabiluluî Lascar Catargiu“.*

Noui demersuri

«In vremile din urmă — nu «este un mister pentru nimenî — «din noŭ s'a făcut asemenea în«cercărî, din noŭ s'a declarat că «din parte-le sînt gata să dis«cute frăţeşte orî-ce propunere, «numaî să se dea odată ţăreî «organizaţia unitară a tuturor «conservatorilor».

Ruptura

«Cu părere de răŭ, „conti„nuă organul oficial al par„tiduluî conservator,“am a„flat că toate sforţările şe„fuluî nostru aŭ rămas zadarnice.

„Ori-cît am regreta lucrul „ar fi şi de prisos şi neres„pectuos pentru opinia pu„blică să ascundem ade“vărul.

Viitoarea atitudine a conservatorilor

«Neapărat, conservatoriî reprezentaţî «prin comitetul executiv al căruî şef «este d. Lascar Catargiu vor urma şi «d'aci înainte drumul lor şi **vor ra«mîne neclintiţî în hotări«rea lor ca în guvern** *ca şi «în opoziţie partidul conservator să nu «se înfăţişeze* **de cît strîns unit «într'un singur mănunchiŭ»**

Cu aceste citaţiunî textuale, punem punct pentru azî chestiuneî şi aşteptăm răspunsul *Constituţionaluluî*

BARBARIE MILITARA

Brigadierul Mihail Apostol din regimentul 10 Artilerie bateria 6, a bătut, în noaptea de 13 spre 14 Maiŭ pe recrutul Gh. Ciobanu, pentru că acesta adormise pe cînd era în gardă.

* * *

Soldatul a fost aşa de crunt bătut, în cît a fost apucat de epilepsie. Trupul săŭ era plin de vînătăî. Bieata victimă a fost transportată la spitalul militar într'o pătură, în starea cea maî rea.

* * *

Cu cît credeţî că nemernicul brigadier a fost pedepsit pentru această vitejie? Numaî cu 5 zile închisoare! Aşa a găsit de cuviinţă d. căpitan Verzea.

Cerem o anchetă severă şi o pedeapsă exemplară.

— „Drapelul“ şi Socialismul —

Drapelul de azî publică o călduroasă apărare a legeî repaosuluî.

După stilul articoluluî, maî că am afirma că e ieşit din pana d-luî P. S. Aurelian.

Articolul conţine pe la fine următoarele liniî :

«S'a mers pină a acuza chiar in parlament «pe d. Aurelian, că este învoit cu socialiştiî, «că el însu-şi este un socialist.

«Apoî dacă prin socialism se înţelege orî-ce «reformă care tinde la ameliorarea soarteî cla«seî muncitoare, dacă socialism insemnează în«drumarea ţăreî pe calea reformelor, carî tind a «stabili armonia intre clasele sociale, inlăturînd «toate elementele de ură şi discordie; dacă, «in fine. prin socialism se înţelege a se con«forma cu progresul ideilor, cu marea operă «de transformare economică, socială şi politică «care se operează treptat în lumea civilizată, «declarăm fără nicî o rezervă, că toţî oamenii «bine gînditorî şi prevăzătorî sunt, fără să gîn«dească, socialiştî».

Fără ca cele aci arătate să fie chiar socialism; ele nu sînt, de sigur, cu totul streine socialismuluî—şi nu putem de cît înregistra cu bucurie asemenea declaraţiunî venite din partea unuî organ în jurul căruia e adunat un aşa mare număr de fruntaşî liberalî, în cap cu fostul prim-ministru, d. P. S. Aurelian.

Higiena capitaleî

In urma inundaţiilor o mulţime de case din capitală, ale căror pivniţî aŭ fost înnecate, încep a se prăbuşi. S'aŭ luat măsurî pentru asanarea celor maî rezistente şi pentru complecta dărîmare a celor ce ameninţă să se prăbuşească.

* * *

Medicii comunalî, în urma hotărîreî consiliuluî comunal şi a celuî sanitar, aŭ început să inspecteze casele insalubre. Ele vor fi evacuate.

De asemenea ni se afirmă că se inspectează brutăriile şi fabricile din oraş.

* * *

Astă seară se întruneşte consiliul de higienă sub prezidenţia d-luî C. F. Robescu.

In toate părţile ţăreî circulaţia trenurilor a fost restabilită prin transbordare.

Dr. Leyden va părăsi mîine capitala.

— Crima din calea Griviţeî —

Relativ la *crima din calea Griviţeî*, nu sia aflat încă nimic maî important.

Ultimele cercetărî par a întări credinţa că Resch n'ar fi tocmaî strein de crimă.

Instrucţia înaintează foarte cu greŭ.

Se constată că în noaptea crimeî d-ra Anicuţa Resch n'a dormit acasă, şi că în aceea-şî noapte un lucrător mecanic de la căile ferate a fost găzduit la d. Resch.

In privată s'aŭ maî găsit o daltă şi alte instrumente cu carî se crede că s'a comis spargerea.

Cetitoriî noştri cunosc pricina morţeî nenorocituluî *Lehr* lucrător de la Arsenal.

Din cauză că polizoarele comandate eraŭ de proastă calitate, una din ele pe cînd funcţiona s'a sfărămat şi a lovit pe lucrător în cap.

Eî bine, în urma acestuî accident domniî de la direcţia arsenaluluî în loc să oprească întrebuinţarea polizoarelor defectuoase carî pun în primejdie viaţa lucrătorilor continuă să se servească de ele.

Aseasta nu maî e o negligenţă ci o curată crimă, iar autori eî nu se pot numi de cît criminalî.

Atragem atenţia d-luî ministru de războiŭ asupra acestuî fapt şi-l rugăm să oprească pe sălbaticiî din capul Arsenaluluî de la comiterea unor nouî crime.

Vom reveni.

Aseară s'a dat la hotel Capşa de către d. dr. Babeş un prînz intim în onoarea d-luî dr. Leyden.

Aŭ azistat numaî d. dr. Leyden, d. şi d-na dr. Babeş, d. dr. Marinescu, d. dr. Măldărescu şi d. general dr. Teodori.

S'aŭ ridicat maî multe toaste reciproce.

Prînzul s'a sfirsit după miezul nopţeî.

Mîine se judecă la secţia III-a trib. Ilfov procesul cămătarilor.

Dezbaterile acestuî proces senzaţional vor fi foarte interesante.

* * *

Tot mîne se judecă recursul «Jaretieriştilor».

Explozia de fulminant

Aseară la ora 7, 40 m. a făcut explozie etuva care usca fulminantul pentru çapse de la pirotecnia armateî.

Din fericire, singurul lucrător care se afla aicî, tocmaî eşise afară, aşa că nu s'a întîmplat nicî un accident de persoane.

* * *

Pagubele se evaluează la vre-o 1500 leî,

Cauza exploziei fost presiunea prea mare de abur.

Ar fi bine ca ceî în drept să ia măsurî pentru a nu se maî întîmpla asemenea accidente nenorocite.

Convalescenţa prinţuluî Ferdinand

Iată buletinul de a-zî:

«Convalescenţa A. S. R. face progrese zilnice; restabilirea însă, după o boală atît de gravă, nu se poate efectua de cît încetul cu incetul.

Viitoarele buletine se vor da la fie-care două zile».

D-r. Cantacuzino,D-r. Buicliu,D-r. Kremnitz

Curtea cu jurî

Sesiunea curţeî cu juraţi a judeţuluî Ilfov va începe la I-iŭ Iunie.

Curtea va fi prezidată de d. P. Djuvara, asistat de d-niî judecătorî Crăsnaru şi Durma.

Fotoliul ministeruluî public va fi ocupat de d. procuror Catargiu.

* * *

In această sesiune se vor judeca între altele treî procese de presă, intentate contra d-lor: *Comăneanu* de la «Romînul», *Caludescu* de la «Timpul» şi a d-luî I. Popescu.

La 5 Iunie va începe la Iaşî concursul de medicî primarî pentru spitalele din Hîrlăŭ şi Băceştî.

Concursul se va ţine in una din sălile epitropieî Sf. Spiridon.

Concurenţî sînt d-niî doctorî Antonescu, Ciolac şi Catana.

POŞTA REDACŢIEI

Un lucrător tipograf. Ca să putem d.r curs celor trimese de d-voastră e necesar numaî de cît să vă cunoaştem. Treceţî deci pe la redacţie.

Lucrător lemnar C. F. R. Constanţa.— Mulţumim. Vi se va trimite ziarul şi trimetiţi-ne maî desc.

Calyle.— Mulţumim... Vă rugăm trimiteţî maî dese.

Trimiteţi-ne şi adresa d-v. **exactă** ca să vă expediem ziaruluî.

Din Streinătate

(Ştirî telegrafice)

Belgrad, 26 Maiŭ. — Comunicaţia s'a restabilit pe căile ferate.

Londra, 26 Maiŭ. — In Djeddah (Arabia) s'aŭ constatat maî multe cazurî de ciumă.

Voiron, 26 Maiŭ. — Oraşul şi împrejurimile prezintă privelişte tristă. Toate casele şi fabricile de pe malu! Morgeî sînt nimicite. S'aŭ aflat două femeî înnecate. Lipseşte o familie de 6 persoane. Toate comunicaţiile întrerupte, căcî podurile sînt năruite.

Havana, 26 Maiŭ. — Generalul Weyler a publicat un decret privitor la aplicarea reformelor. Tot o dată declară că va urmări pe răsculaţiî carî nu se vor supune. Decî în Cuba tot nu s'a sfîrşit.

Viena, 26 Maiŭ. — Greva începută erî urmează. Sînt 3000 de greviştî. Circulaţia tramvaielor a încetat. Nu s'a făcut nicî o turburare. Populaţia simpatizează cu muncitorî.

La administrația acestuĭ ziar se afla de vînzare hîrtie maculatura

Lito-Tipografia «POPULARĂ» Pasagiul Romîn, 12.— Bucuresci.